

WEBINARS VOOR BORSTKANKERPATIËNTEN EN HUN NAASTEN

Borstkanker, neem de regie!

Auteurs: Eveline Schouten, Jolande Pennewaard, verpleegkundig consulenten, Carolien Swinkels, Petra Duijveman verpleegkundig specialisten St. Antonius Ziekenhuis, Utrecht, Sissi Grosfeld, verpleegkundig specialist, Ziekenhuis Rivierenland, Tiel, Femke Riel, initiatiefnemer en projectmanager, Stichting Buddyhuis

In het St. Antonius Ziekenhuis in Utrecht worden regelmatig informatiebijeenkomsten voor borstkankerpatiënten georganiseerd. Door de COVID-19-pandemie waren fysieke bijeenkomsten niet mogelijk. In plaats daarvan kunnen borstkankerpatiënten webinars volgen. Dat blijkt een groot succes.

De diagnose borstkanker krijgen in een periode waarin ziekenhuizen afschalen, levert veel onzekerheid op in een zeer kwetsbare periode van iemands leven. Patiënten die de diagnose kanker ontvangen, kunnen overspoeld worden door emoties, angst en onzekerheid. In contact zijn met iemand die iets vergelijkbaars meemaakt of heeft meegemaakt, kan voor een borstkankerpatiënt zeer waardevol zijn. Dit contact kan bijdragen aan de verwerking van de diagnose, het bieden van inzicht in wat borstkankerpatiënten kunnen verwachten van de behandeling en hoe ze hiermee om kunnen gaan (Legg et al., 2019). Borstkankerpatiënten hebben door de COVID-19-pandemie minder ziekenhuisbezoeken, voelen zich extra kwetsbaar tijdens de behandelingen en ervaren meer eenzaamheid (Bargon et al., 2020). Door de pandemie kunnen geen fysieke informatiebijeenkomsten gegeven worden in het ziekenhuis. Zo ontstond het initiatief om vanuit het Borstcentrum van het St. Antonius Ziekenhuis samen met het Buddyhuis webinars te organiseren voor borstkankerpatiënten en naasten, waarin verschillende thema's aan bod komen.

Het Buddyhuis

Het Buddyhuis is een initiatief, dat is ontstaan in het St. Antonius Ziekenhuis in Utrecht. Inmiddels is het

een stichting die zelfstandig functioneert onder het dak van het ziekenhuis. Het Buddyhuis brengt borstkankerpatiënten, die in verschillende fasen van hun behandeltraject zitten, persoonsgericht met elkaar in contact. Een buddy kan voor veel vrouwen een wezenlijk verschil maken in de verwerking en het doorstaan van het behandeltraject. Anders dan bij professionele hulp is de meerwaarde van lotgenotencontact dat het laagdrempelig wederzijdse hulp biedt, gebaseerd op gedeelde ziekte-ervaringen. Patiënten kunnen zich identificeren met elkaar en zijn van meerwaarde voor iemand die eenzelfde life-event meemaakt. Vanuit het Buddyhuis kwamen in april 2020 geluiden dat er behoefte was aan extra contact en informatie tijdens en na het behandeltraject.

Multidisciplinaire samenwerking

Het opzetten van de webinars is een uniek project, omdat deze bijeenkomsten tot stand komen door samenwerking tussen interne zorgprofessionals chirurgie en interne oncologie van het Borstcentrum, vrijwilligers van het Buddyhuis en inhoudskundige sprekers bij borstkankerzorg. Per thema worden zorgprofessionals uit de betrokken regionale ziekenhuizen (bijvoorbeeld medisch specialisten, maatschappelijk werker, seksuoloog) in contact gebracht met zorg-

professionals uit de eerste lijn (bijvoorbeeld huidtherapeut, Re-turn, Coach Connect). Dit versterkt de onderlinge samenwerking en draagt bij aan de verbinding tussen ziekenhuizen en eerstelijnszorg. Via het Buddyhuis komen patiënten met verzoeken voor thema-onderwerpen. Gezamenlijk wordt de inhoud verder vormgegeven. Zo dragen wij bij aan onderling verbinden, informeren en ondersteunen met als doel het verbeteren van de kwaliteit van leven van borstkankerpatiënten.

Uitvoering

In samenwerking met de marketing- en reproductieafdeling worden flyers gemaakt en patiënten ontvangen uitnodigingen via de mail. Via multimedia worden de webinars aangekondigd. De webinars worden ingevuld door rondetafelbijeenkomsten. Meestal worden dan twee inhoudelijke presentaties gegeven. Aanwezige ervaringsdeskundige(n) worden vooraf benaderd en zijn gastspreker. Zij delen hun eigen ervaringen met betrekking tot het onderwerp middels een vraaggesprek met de verpleegkundig gespreksleider. Vragen kunnen door deelnemers gesteld worden via de chat. Iemand brengt deze vragen in, zodat de sprekers of ervaringsdeskundige hierop kunnen reageren. Een webinar duurt gemiddeld één uur. Technici dragen zorg voor opname van de webinars.

Terugkijken

In bijna twee jaar hebben we tien webinars georganiseerd en ook dit jaar gaan we door. Onderwerpen die onder andere op de agenda stonden waren borstconstructie, borstkanker en erfelijkheid, gevolgen van vroege overgang bij borstkanker en borstkanker en kinderwens. De webinars beantwoorden ook vragen als: wat kan ik zelf doen om behandelingen goed te doorstaan? Waar kan ik me aan vast houden? Hoe kom ik in mijn kracht? Terugkijken kan via www.buddyhuis.nl/activiteiten/webinars-terugkijken. Zo kunnen ook nieuwe patiënten hiervan gebruik maken en bereiken we een grotere groep. De webinars hebben een hoge opkomst en ook nadien worden ze veel geraadpleegd. Het opzetten van de webinars was aanvankelijk gericht op de borstkankerpatiënten van het St. Antonius Ziekenhuis. Door het succes en de mogelijkheden van deze webinars kunnen deze ook aangeboden worden aan borstkankerpatiënten die worden behandeld in Ziekenhuis Rivierenland in Tiel, waarmee een samenwerkingsverband is.

Organisatoren webinar en sprekers v.l.n.r. Sissi Grosfeld, Eveline Schouten, Paul de Jong, Femke Riel, Petra Duijveman, Jolande Pennewaard

Positieve feedback

Emotioneel welzijn, algemene kwaliteit van leven, zelfbeeld en perspectieven ten aanzien van het leven, zijn hoger onder vrouwen met borstkanker die deelnamen aan een borstkankerzelfhulpgroep of andere vormen van lotgenotenhulp (Sowa et al. 2018). Binnen het St. Antonius Ziekenhuis is dit niet onderzocht, maar is veel positieve feedback van patiënten ontvangen aan het einde van de bijeenkomsten en via de mail van het Buddyhuis. Patiënten voelen zich meer gehoord en geven aan meer perspectief te hebben gekregen in een zeer onzekere tijd van hun leven.

Aanbevelingen

We willen al onze collega's aanmoedigen om dergelijke webinars te organiseren. Webinars zijn wat ons betreft ook geschikt voor patiënten met andere vormen van kanker. Het succes ligt vooral in het aansluiten op de behoefte van de patiënten (aangaande de thema's en onderwerpen) en de actieve participatie tijdens de bijeenkomsten. Tevens is de mogelijkheid van terugkijken van de webinars succesvol, omdat patiënten deze in eigen tijd kunnen terugkijken en informatief zijn voor nieuwe patiënten. Het organiseren vraagt tijd, maar geeft vooral veel positieve energie. Het is een verrijking naast je dagelijks werk als zorgprofessional.

Voor het opzetten van de webinars is een draaiboek opgesteld. Indien je interesse hebt, kan je hierover contact met ons opnemen via info@buddyhuis.nl

Meer informatie
info@buddyhuis.nl

De literatuurlijst staat vermeld op pagina 50-51.